

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TE ANTWERPEN (PROV. ANTWERPEN), ZUIDNATIE

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 710

Rapport opgemaakt door: Daan Broeckmans, Gabriella Kaszas, Melissa Lamberts

Mevrouwhofstraat 1a

3511 Hasselt

Mei – Juni 2018

Dossiernr. 24036

Projectcode 2018E17

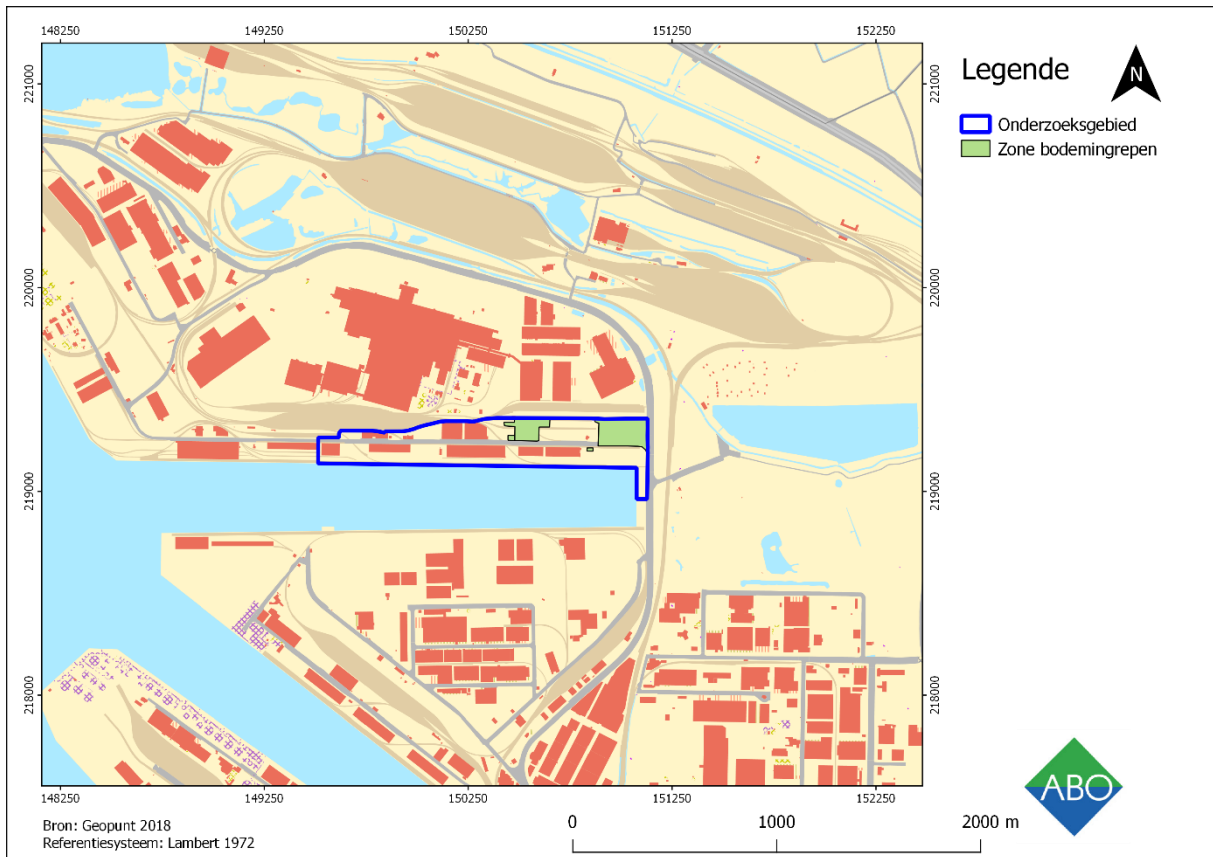
DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 INLEIDING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer van de geplande herorganisatie van de kaai-terminal op het terrein ten noorden van de Churchilldok te Antwerpen. Tijdens de werken worden er twee nieuwe magazijnen gebouwd. Een van deze magazijnen wordt bovendien voorzien van een laadkade. Met de aanlag van deze infrastructuur zullen graafwerken gepaard gaan voor de aanleg van funderingen en verhardingen waarbij het (archeologische) bodemarchief verstoord zal worden.

Deze ingreep in de bodem kadert in een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Het onderzoeksgebied ligt niet in een vastgestelde archeologische zone, niet binnen een beschermde archeologische site en niet in een zone waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Bovendien ligt het onderzoeksgebied niet volledig binnen het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur. Omdat de totale oppervlakte van de percelen waar de ingreep betrekking op heeft groter is dan 3.000 m², de percelen buiten woon- of recreatiegebied liggen en de oppervlakte van de ingreep in de bodem meer dan 5.000 m² is, moet in het kader van de het nieuwe Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Het onderzoeksgebied is gelegen in een bedrijventerrein binnen een verstedelijkte en geïndustrialiseerde omgeving met in het verleden een landelijk karakter en lage densiteit aan bebouwing.

Gezien het studiegebied momenteel deels bebouwd is en voorzien is van verhardingen, is onderzoek met ingreep in de bodem voorlopig niet mogelijk. Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van bureauonderzoek.

Figuur 1: GRB-kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw) en de zone voor geplande bodemingrepen (groen). Aangemaakt op schaal 1:10000. (Bron: Geopunt 2018)

2 GEMOTIVEERD ADVIES

Het gevoerde bureauonderzoek is naar onze mening volledig als archeologisch vooronderzoek bij aanvraag voor de geplande herorganisatie van de kaaiterminal ten noorden van het Churchilldok te Antwerpen. Op basis van een analyse van de landschappelijke, historische, cartografische en archeologische gegevens over het projectgebied menen wij te kunnen besluiten dat er een archeologisch potentieel is of was, maar dat de impact van de geplande werkzaamheden op het archeologisch bodemarchief minimaal is.

Dit baseren we op:

- Bij het aanleggen van de dokken in het kader van de havenuitbreidingen werden de omliggende terreinen zo'n 2 à 4m (plaatselijk zelfs 4-6 meter) opgehoogd. Dit is ook het geval voor het onderzoeksgebied. Eventuele archeologische vindplaatsen bevinden zich wellicht dan ook onder een recent ophogingspakket. Geplande werken die in deze zone plaatsvinden, houden bodemingrepen in, in dit ophogingspakket, waardoor er geen verstoring mogelijk is van het oorspronkelijke bodemarchief. Over de volledige oppervlakte van 46.191 m² worden twee magazijnen en verschillende verhardingen. In eerste instantie werden verschillende gebouwen afgebroken op een totaal oppervlakte van 12.316m²(zie fig. 5,6 en 7 van de Verslag van Resultaten: plannen initietiefnemer, aangegeven in het rood). Daarna worden in het westen twee magazijnen gebouwd. Magazijn 1 heeft een oppervlakte van 6.480m². Magazijn 2 heeft een oppervlakte van 7.920m². De magazijnen worden gebouwd op paalfunderingen. Deze palen hebben een diameter van 0,6 meter en bevinden zich op ca. 6m afstand van elkaar (totaal 112 palen voor de twee magazijnen) en worden ingeheid tot een diepte van -10mMV tot -12m-MV (afhankelijk van het terrein zal dit maximaal -14m-MV bedragen). Deze funderingspalen worden enkel voorzien onder de contouren van de gebouwen en dus niet over de volledige oppervlakte. Het huidige loopvlak wordt voorzien van een vloer die zich op de volle grond zal bevinden (binnen het ophogingslaag). De laadkade wordt uitgegraven tot een maximale diepte van 1.2m-MV en heeft een oppervlakte van 777m². In het noordoostelijke gedeelte van het onderzoeksgebied worden op een oppervlakte van 31.162m² parkings voor truck en personenwagens, trailerparkings en verhardingen aangelegd. De maximale aanlegdiepte van deze verhardingen bedraagt 0.6 m-MV. Enkel op de locaties van de funderingspalen zal een beperkte verstoring (0.14% van de werken) van het bodemarchief mogelijk zijn. Deze wordt echter als niet-significant beschouwd omwille van het lage archeologische potentieel van het terrein en de omliggende regio en de beperkte diameter en ruime spreiding van de funderingspalen.

Deze gegevens maken dat de impact van de werken op archeologische erfgoedwaarden zeer beperkt tot zelfs onbestaande is. De bodemingrepen zouden geen archeologische resten aansnijden waardoor de kans op kennisvermeerdering zeer beperkt tot zelfs onbestaand is. Bovengenoemde argumenten en een kosten-baten afweging pleiten daarom voor het **afzien van verder onderzoek**. Bijgevolg dient ook geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

3 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	Director		27 juni 2018
Toon Moeskops	Business Unit Manager		27 juni 2018
Anouk Van der Kelen	Senior Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		27 juni 2018